

XORAZM VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

XORAZM VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKIOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

*2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)*

*Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi
Adliya Vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi*

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta‘minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

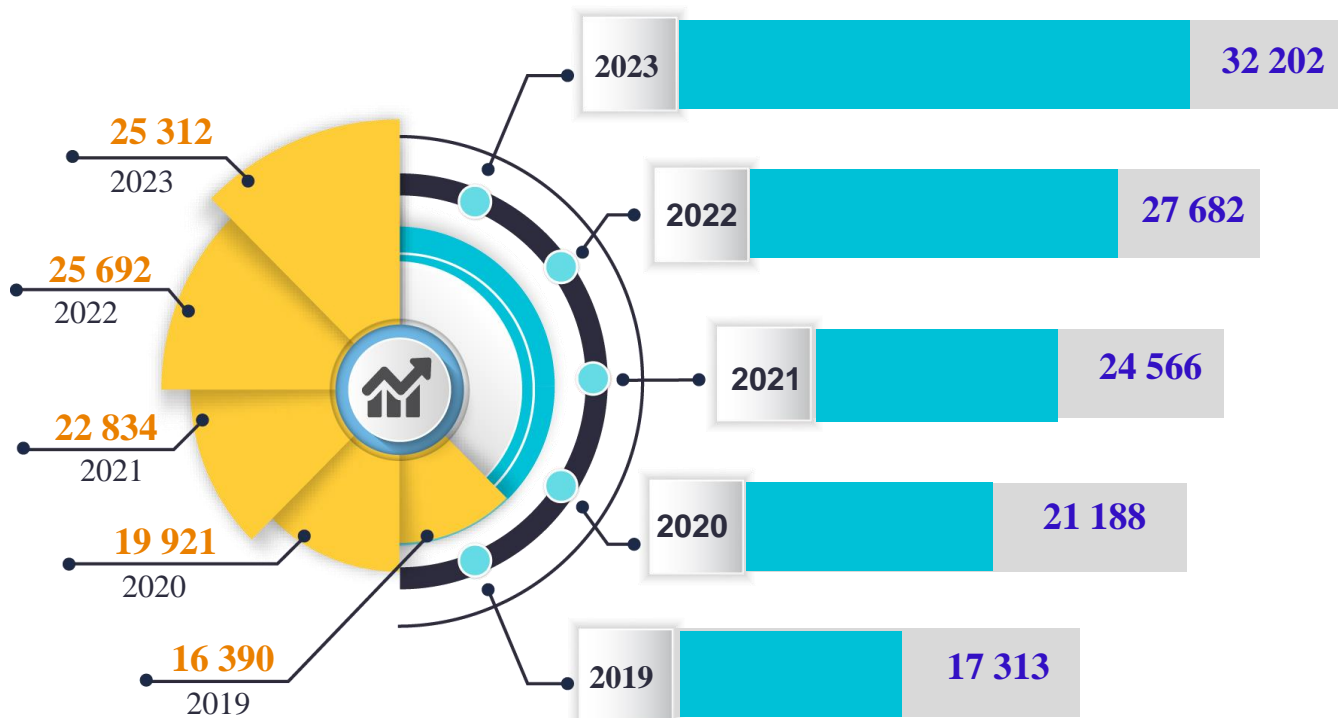
Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-aprel holatiga viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 25 312 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxonalar va mikrofirmalar 22 114 ta).

Korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma‘lumotlar *fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda.*

Faoliyat ko‘rsatayotgan

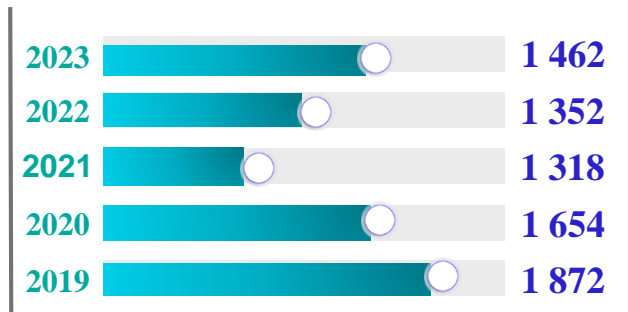
Ro‘yxatdan o‘tgan

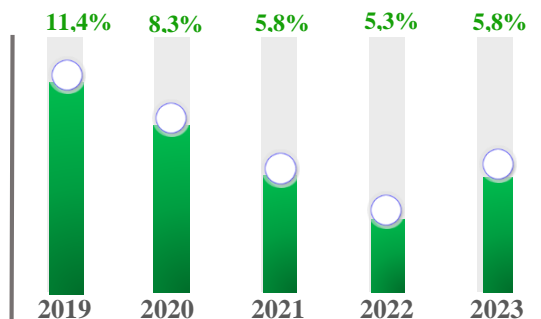
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar

2023- yil yanvar-mart oylarida, birlikda

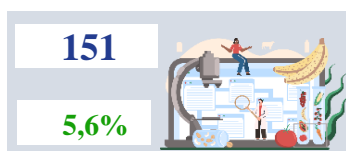
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

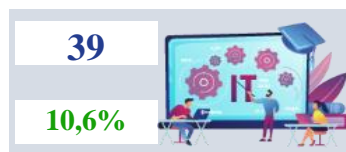
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

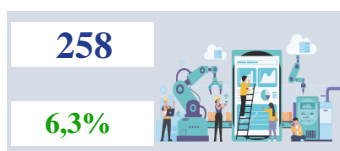
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

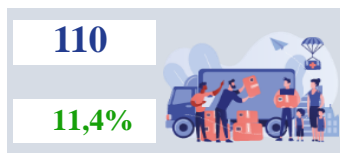
Savdo

Axborot va aloqa

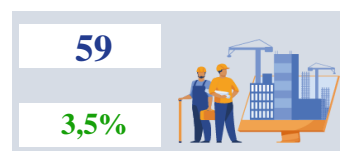
Sanoat

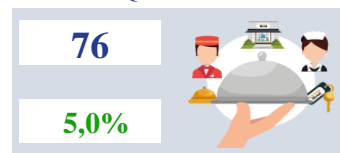
Tashish va saqlash

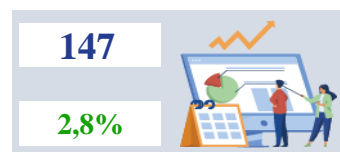
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-mart oylarida yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni oxirgi uch yil mobaynida 144 taga ko'payganligini ko'rish mumkin.

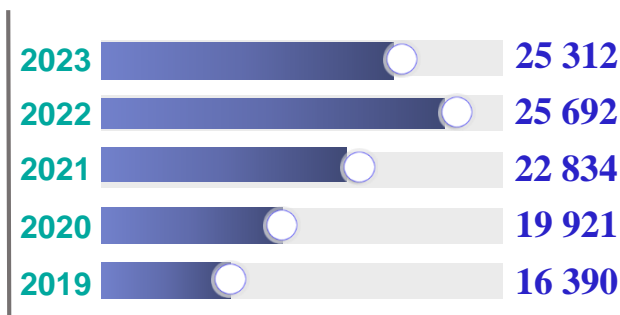
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha oxirgi uch yil mobaynida ma'suliyati cheklangan jamiyatlar 169 taga, xususiy korxonalar 72 taga ko'paygan.

Hududlar kesimida

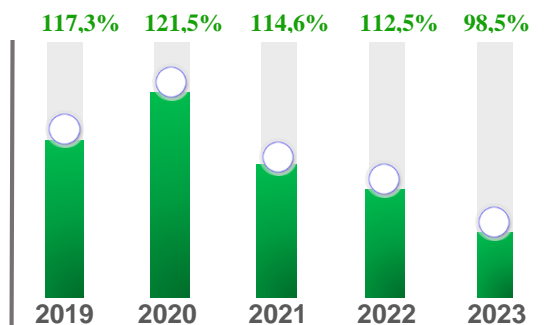
Shovot t.	226	13,3%	Yangiariq t.	95	6,5%
Urganch sh.	200	4,1%	Xiva sh.	90	4,5%
Urganch t.	132	4,8%	Xiva t.	81	4,7%
Qo'shko'pir t.	126	6,6%	Xonqa t.	76	3,8%
Hazorasp t.	112	7,2%	Yangibozor t.	67	5,4%
Bog'ot t.	110	6,5%	Tuproqqal'a t.	41	5,8%
Gurlan t.	106	6,2%			

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

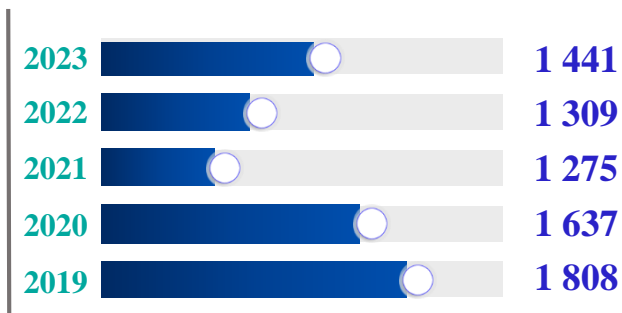
2023- yil 1- aprel holatiga faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni 2019- yilning mos davriga nisbatan 8922 taga oshganligini quyidagi sohalarida korxonalar sonining sezilarli o'sishi bilan ifodalash mumkin: savdo – 4 258 tadan 8 197 taga (o'sish 3 939 ta), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 1 220 tadan 2 678 taga (o'sish 1 458 ta), sanoat – 2 738 tadan 4 092 taga (o'sish 1 354 ta).

Hududlar kesimida

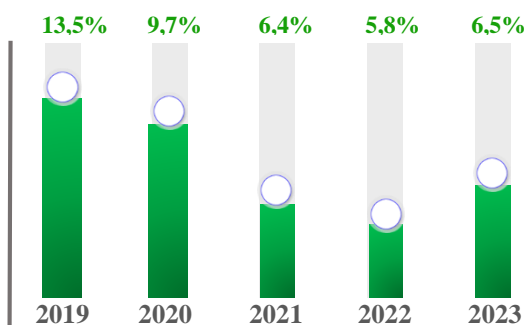
Urganch sh.	4 859	Gurlan t.	1 698
Urganch t.	2 724	Shovot t.	1 694
Xonqa t.	2 004	Hazorasp t.	1 565
Xiva sh.	1 992	Yangiariq t.	1 466
Qo'shko'pir t.	1 917	Yangibozor t.	1 246
Xiva t.	1 734	Tuproqal'a t.	713
Bog'ot t.	1 700		

2023- yil yanvar-mart oylarida, birlikda

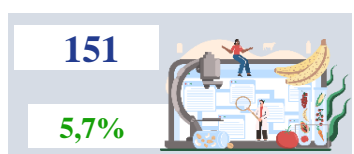
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

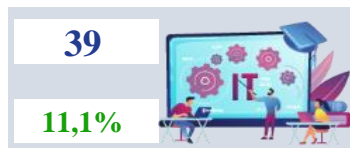
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

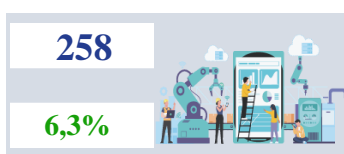
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

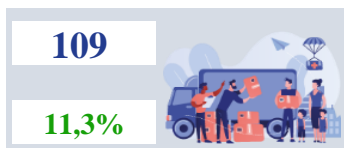
Savdo

Axborot va aloqa

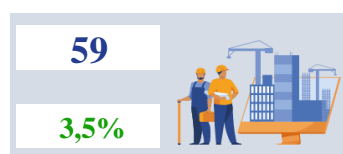
Sanoat

Tashish va saqlash

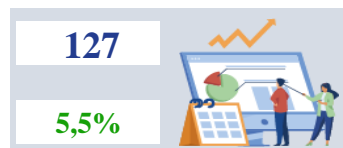
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib berish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida, yildan-yilga ularning investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo'lmoqda. 2023- yil yanvar-mart oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 1441 ta bo'lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 1 438 tani;
- yirik korxonalar 3 tani tashkil etdi.

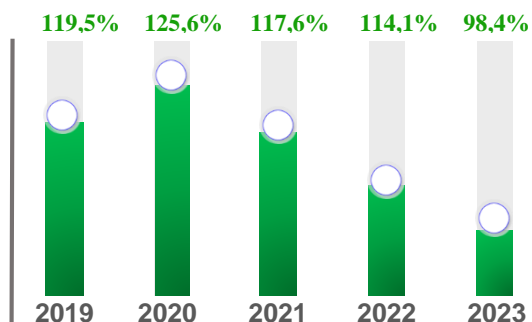
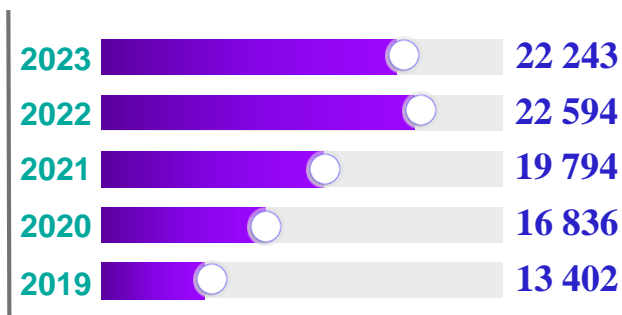
Hududlar kesimida

Shovot t.	226	15,4%	Yangiariq t.	95	7,4%
Urganch sh.	187	4,5%	Xiva sh.	89	4,8%
Urganch t.	132	5,4%	Xiva t.	81	5,3%
Qo'shko'pir t.	126	7,4%	Xonqa t.	75	4,2%
Hazorasp t.	110	8,2%	Yangibozor t.	67	6,2%
Bog'ot t.	109	7,3%	Tuproqqal'a t.	39	6,5%
Gurlan t.	105	7,1%			

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

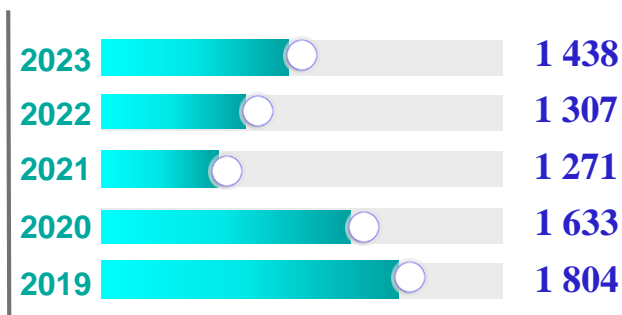
Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- aprel holatiga 22 243 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 166,0 foizni tashkil etdi (13 402 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 36,9 foiz, sanoat – 18,4 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 11,9 foiz, qurilish – 7,6 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 6,7 foiz, tashish va saqlash – 4,3 foiz, axborot va aloqa – 1,6 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 2,2 foiz, boshqa turlari – 10,4 foiz.

Hududlar kesimida

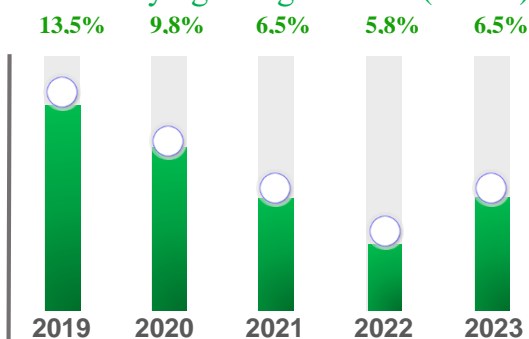
Urganch sh.	4 177	Gurlan t.	1 482
Urganch t.	2 464	Shovot t.	1 466
Xiva sh.	1 841	Hazorasp t.	1 344
Xonqa t.	1 781	Yangiariq t.	1 287
Qo'shko'pir t.	1 698	Yangibozor t.	1 084
Xiva t.	1 538	Tuproqqal'a t.	597
Bog'ot t.	1 484		

2023- yil yanvar-mart oylarida, birlikda

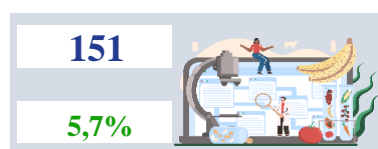
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

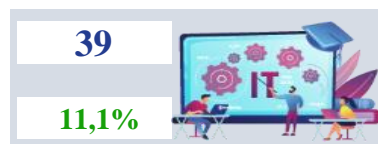
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

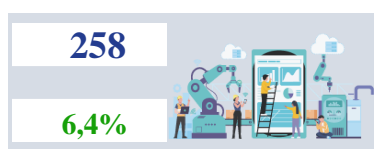
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

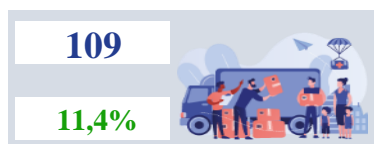
Savdo

Axborot va aloqa

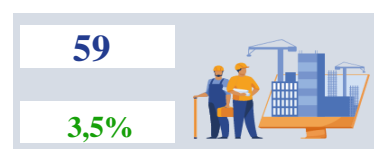
Sanoat

Tashish va saqlash

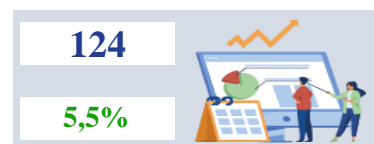
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining "sog'lomligi"ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko'rsatishi bo'lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o'zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko'rsatkichidir.

2023- yil yanvar-mart oylarida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 408 tadan 599 taga (o'sish 191 taga), tashish va saqlashda – 52 tadan 109 taga (o'sish 57 taga), yashash va ovqatlanishda – 54 tadan 76 taga (o'sish 22 taga) ko'paydi.

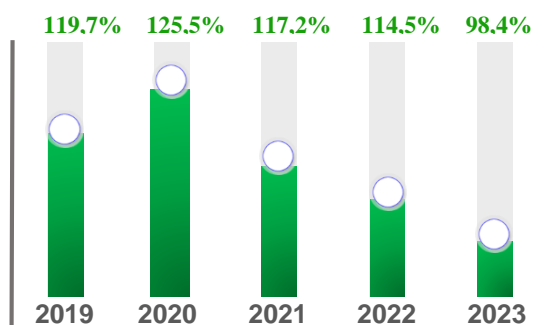
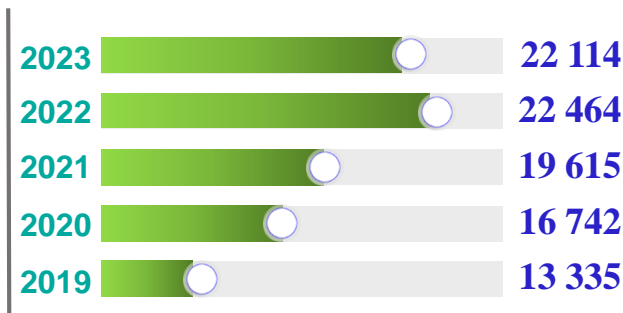
Hududlar kesimida

Shovot t.	226	15,5%	Yangiariq t.	95	7,4%
Urganch sh.	187	4,5%	Xiva sh.	89	4,8%
Urganch t.	131	5,4%	Xiva t.	81	5,3%
Qo'shko'pir t.	126	7,4%	Xonqa t.	75	4,2%
Hazorasp t.	110	8,2%	Yangibozor t.	65	6,0%
Bog'ot t.	109	7,4%	Tuproqqal'a t.	39	6,6%
Gurlan t.	105	7,1%			

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko'p kichik biznes subyektlari Urganch shahrida (18,7 foiz), Urganch tumani (11,1 foiz), Xiva shahri (8,3 foiz), Xonqa (8,0 foiz) va Qo'shko'pir (7,7 foiz) tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 77,0 foizi faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

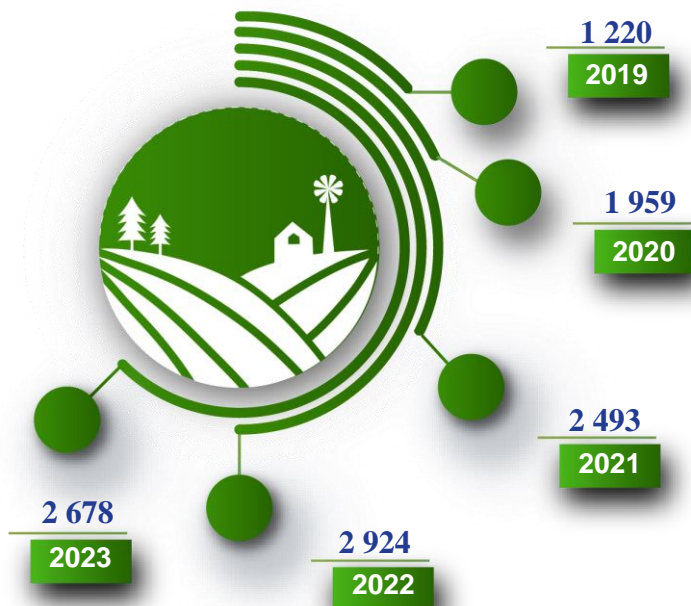
Urganch sh.	4 129	Bog'ot t.	1 478
Urganch t.	2 448	Shovot t.	1 458
Xiva sh.	1 838	Hazorasp t.	1 337
Xonqa t.	1 772	Yangiariq t.	1 279
Qo'shko'pir t.	1 692	Yangibozor t.	1 076
Xiva t.	1 534	Tuproqqal'a t.	593
Gurlan t.	1 480		

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

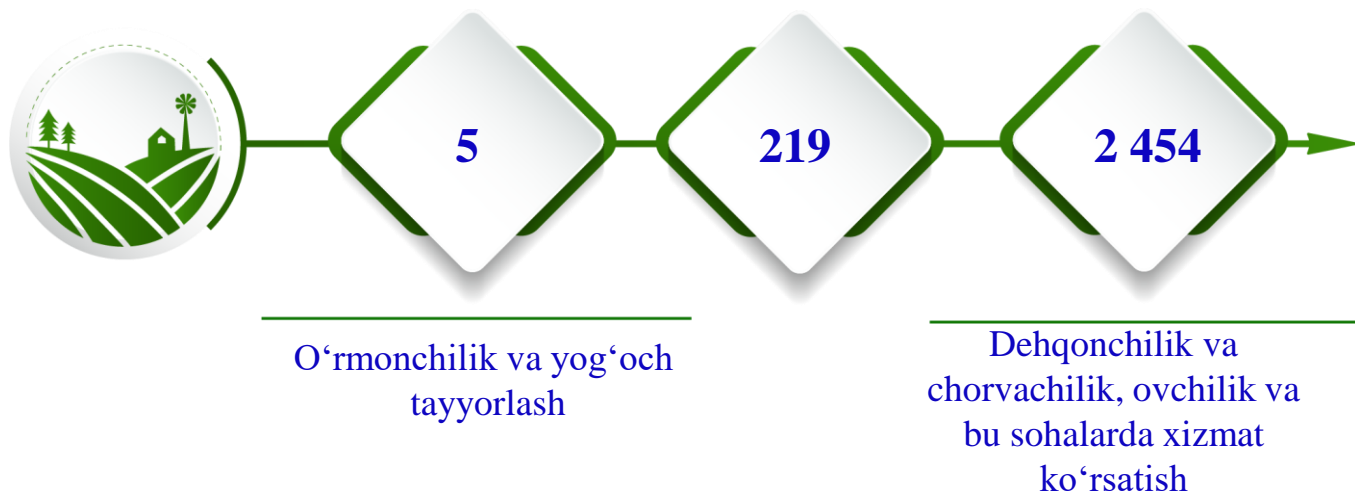
Gurlan t.	395
Urganch t.	329
Xonqa t.	297
Qo'shko'pir t.	279
Xiva t.	217
Yangiariq t.	213
Bog'ot t.	205
Shovot	189
Yangibozor t.	169
Hazorasp t.	109
Tuproqqal'a t.	108
Xiva sh.	92
Urganch sh.	76

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

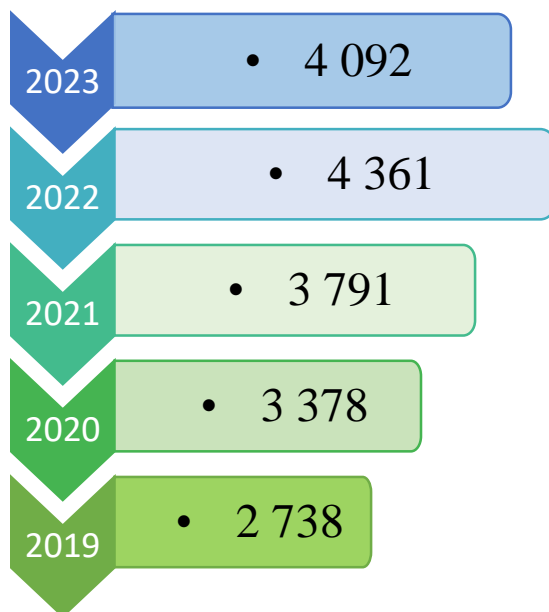
Baliq ovlash va akvakultura

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

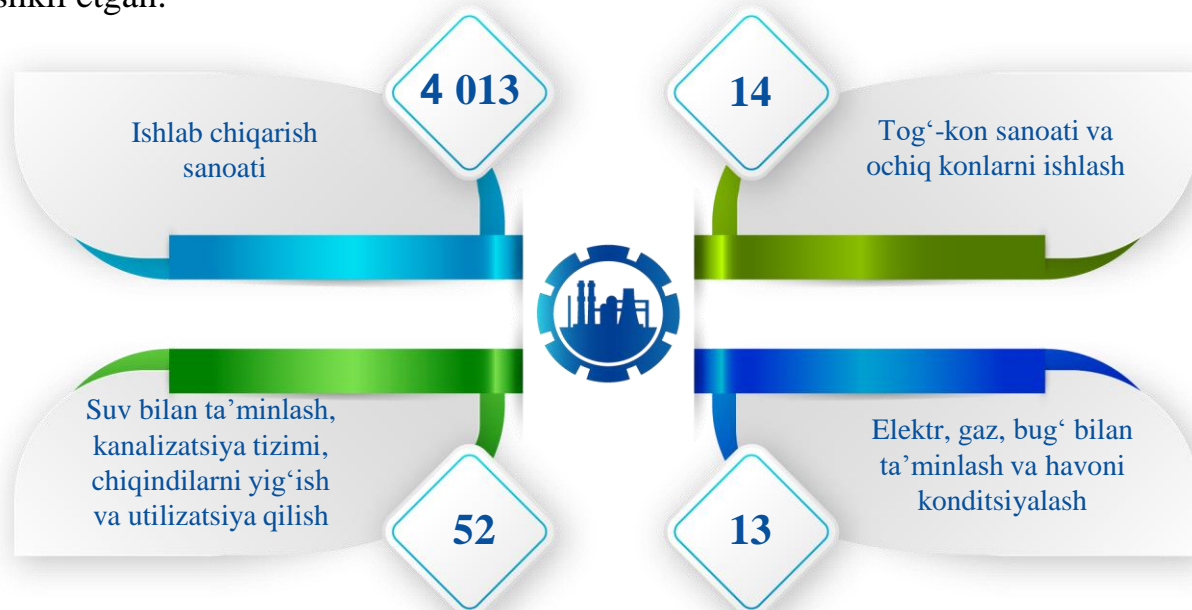
Hududlar kesimida

Urganch sh.	702
Urganch t.	444
Xonqa t.	376
Qo'shko'pir t.	370
Xiva sh	327
Xiva t.	294
Shovot t.	260
Gurlan t.	256
Bog'ot t.	251
Hazorasp t.	245
Yangiariq t	233
Yangibozor t.	181
Tuproqqal'a t.	153

Sanoat tarmog'i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo'lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So'nggi uch yil ichida faoliyat ko'rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o'sish sur'ati 107,9 foizni tashkil etdi.

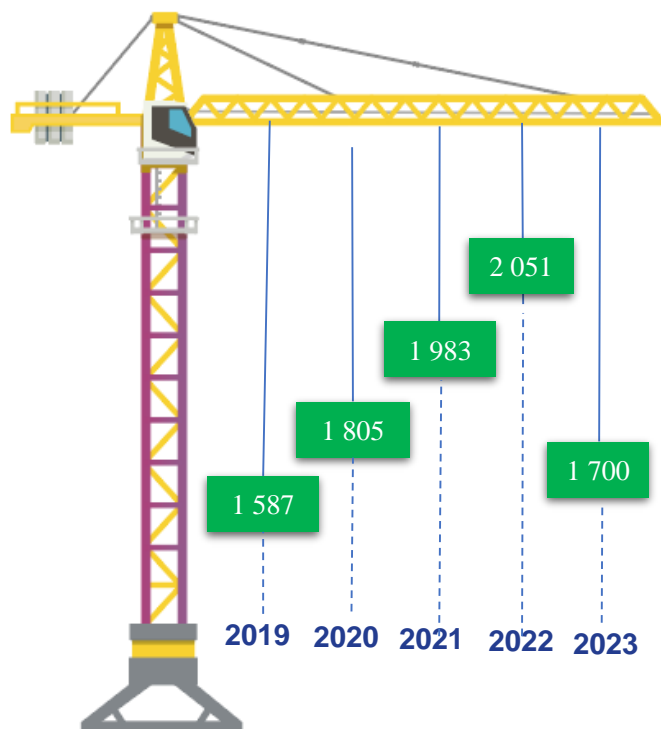
Sanoat korxonalari soni jami korxonalar va tashkilotlarning 16,2 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 98,1 foizini ishlab chiqarish sanoati (o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 94,0 foiz), 0,3 foizini tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o'sish sur'ati 70,0 foiz), 1,3 foizini suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish (o'sish sur'ati 98,1 foiz) va 0,3 foizini elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash (o'sish sur'ati 68,4 foiz) tashkil etgan.

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	392
Xiva t.	234
Urganch t.	202
Xiva sh.	172
Qo'shko'pir t.	129
Xonqa t.	120
Shovot t.	97
Yangiariq t.	89
Bog'ot t.	64
Hazorasp t.	63
Yangibozor t.	53
Gurlan t.	49
Tuproqqal'a t.	36

Qurilish sohasining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi 55,8 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 81,2 foizni;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi 18,2 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 107,7 foizni;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi 26,0 foiz ulushni va 74,3 foiz o'sish sur'atini tashkil etdi.

309

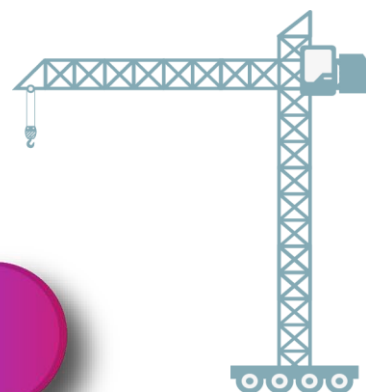
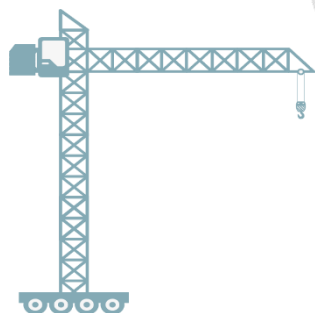
Fuqarolik
obyektlarini qurish

442

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

949

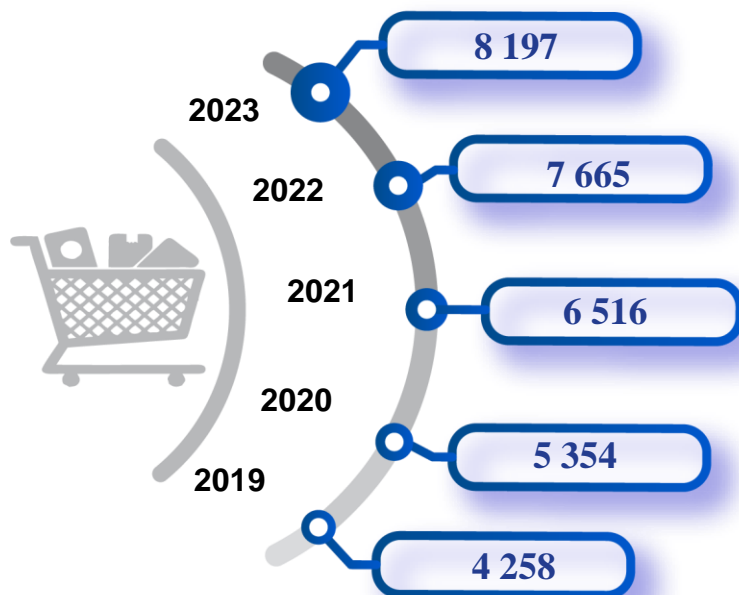
Bino va
inshootlar qurish

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 482
Urganch t.	919
Xiva sh.	660
Bog'ot t.	647
Shovot t.	596
Hazorasp t.	589
Qo'shko'pir t.	578
Xonqa t.	560
Xiva t.	518
Gurlan t.	490
Yangiariq t.	484
Yangibozor t.	468
Tuproqqal'a t.	206

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxonalar savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,7 foizi yoki 8 176 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 66,7 foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati 106,4 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishi 22,9 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 106,9 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishi 10,4 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 110,8 foizni tashkil etdi.

852

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash

1 876

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

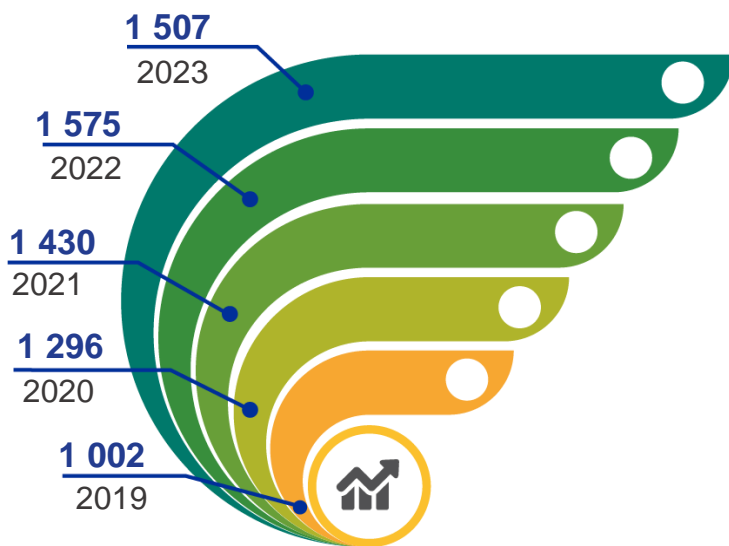
5 469

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	372
Xiva v.	248
Urganch t.	155
Xonqa t.	96
Shovot t.	86
Gurlan t.	85
Yangibozor t.	77
Xiva t.	76
Qo'shko'pir t.	73
Yangiariq t.	71
Bog'ot t.	71
Hazorasp t.	58
Tuproqqal'a t.	39

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'sish sur'ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 150,4 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgo'klar, dam olish va ko'ngilochar parklar yashash bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning 14,6 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo'yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasining 85,4 foiz ulushini tashkil etdi.

220

Yashash bo'yicha xizmatlar

1 287

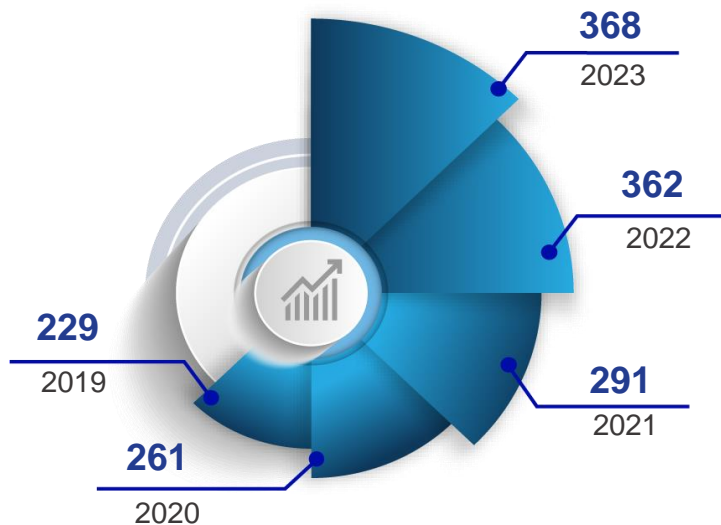
Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

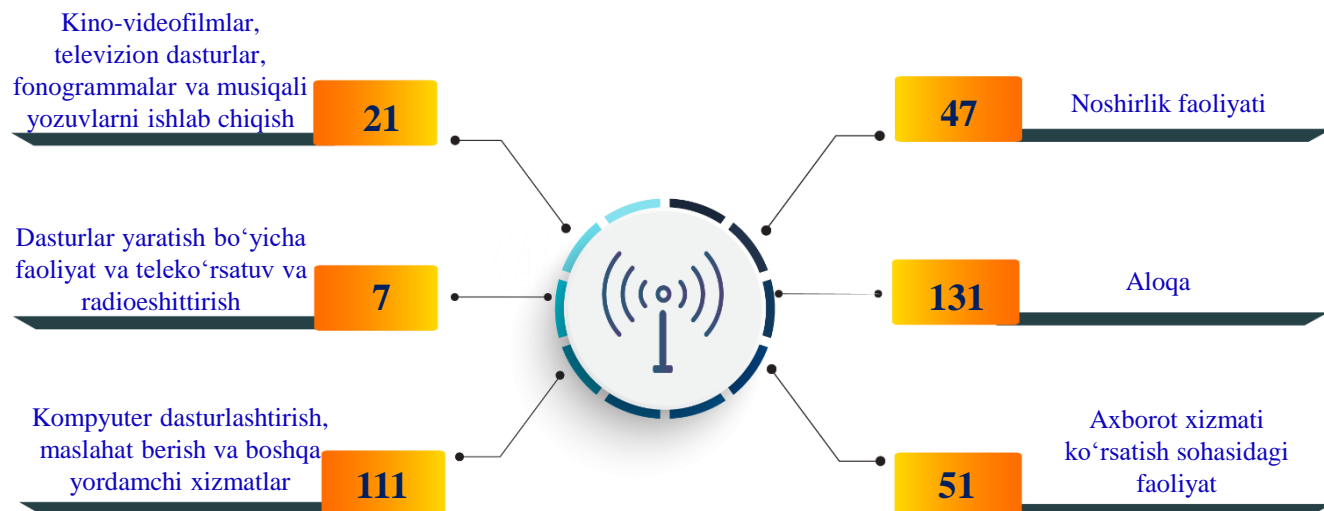
Urganch sh.	104
Xiva sh.	54
Xonqa t.	33
Xiva t.	26
Qo'shko'pir t.	25
Shovot t.	24
Urganch t.	22
Gurlan t.	21
Yangiariq t.	20
Bog'ot t.	14
Hazorasp t.	13
Yangibozor t.	8
Tuproqqal'a t.	4

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 18,5 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 95,8 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 37,5 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 95,8 foizni tashkil etdi.

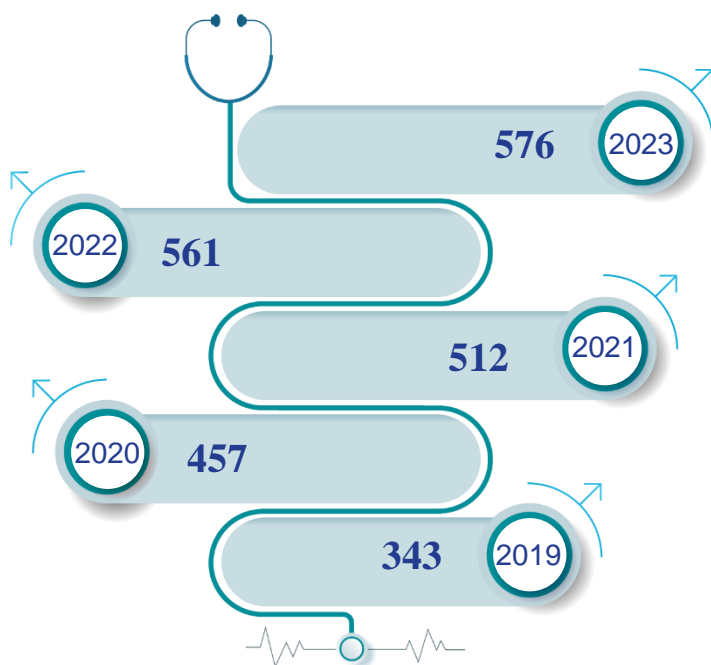
Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni axborot va aloqa sohasidagi korxonalar va tashkilotlarning 44,0 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 110,2 foizni tashkil etdi.

2023- yil 1- aprel holatiga koʻra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	200
Xiva sh.	50
Urganch t.	45
Xonqa t.	45
Gurlan t.	38
Hazorasp	34
Qoʻshkoʻpir t.	31
Xiva t.	31
Shovot t.	30
Yangiariq t.	24
Bogʻot t.	23
Yangibozor t.	19
Tuproqqalʼa t.	6

Sogʻliqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat koʻrsatayotgan jami korxonalar va tashkilotlarning salmoqli qismi – 495 ta yoki 85,9 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga toʻgʻri kelgan.

Yoʻnalishlar boʻyicha tahlil shuni koʻrsatdiki:

- 94,3 foiz korxonalar sogʻliqni saqlash yoʻnalishiga toʻgʻri kelib, oʻsish surʼati 2022- yilning mos davriga nisbatan 102,8 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan taʼminlangan holda parvarishlash yoʻnalishidagi korxonalar soni 4,2 foizni tashkil etib, oʻsish surʼati 104,3 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan taʼminlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar koʻrsatish yoʻnalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,5 foizini tashkil etib, oʻsish surʼati 90,0 foizni tashkil etdi.

9

Yashash uchun joy bilan taʼminlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar koʻrsatish

Yashash uchun joy bilan taʼminlangan holda parvarishlash

24

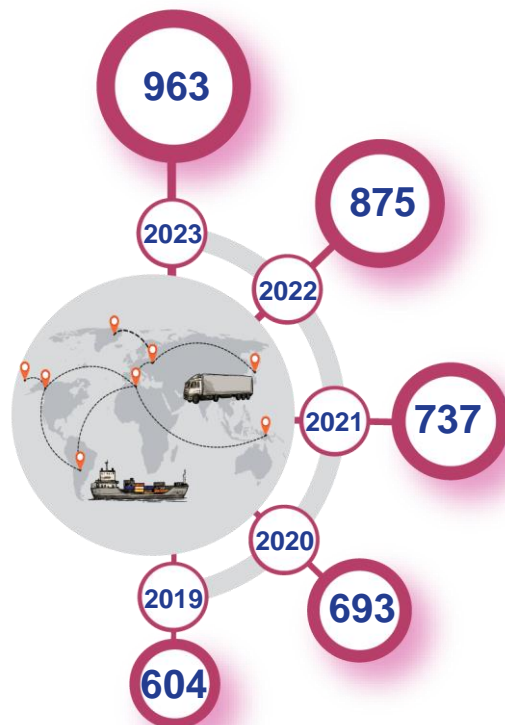
543

Sogʻliqni saqlash sohasidagi faoliyat

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

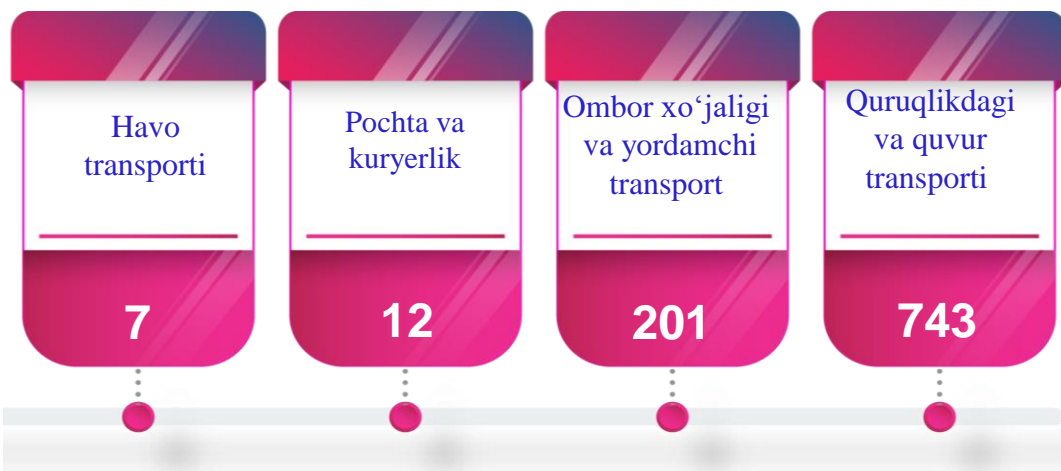
Urganch sh.	215
Hazorasp t.	128
Urganch t.	106
Xonqa t.	98
Bog'ot t.	80
Shovot t.	62
Xiva sh.	55
Gurlan t.	51
Qo'shko'pir t.	51
Xiva t.	42
Yangiariq t.	33
Yangibozor t.	23
Tuppoqqal'a t.	19

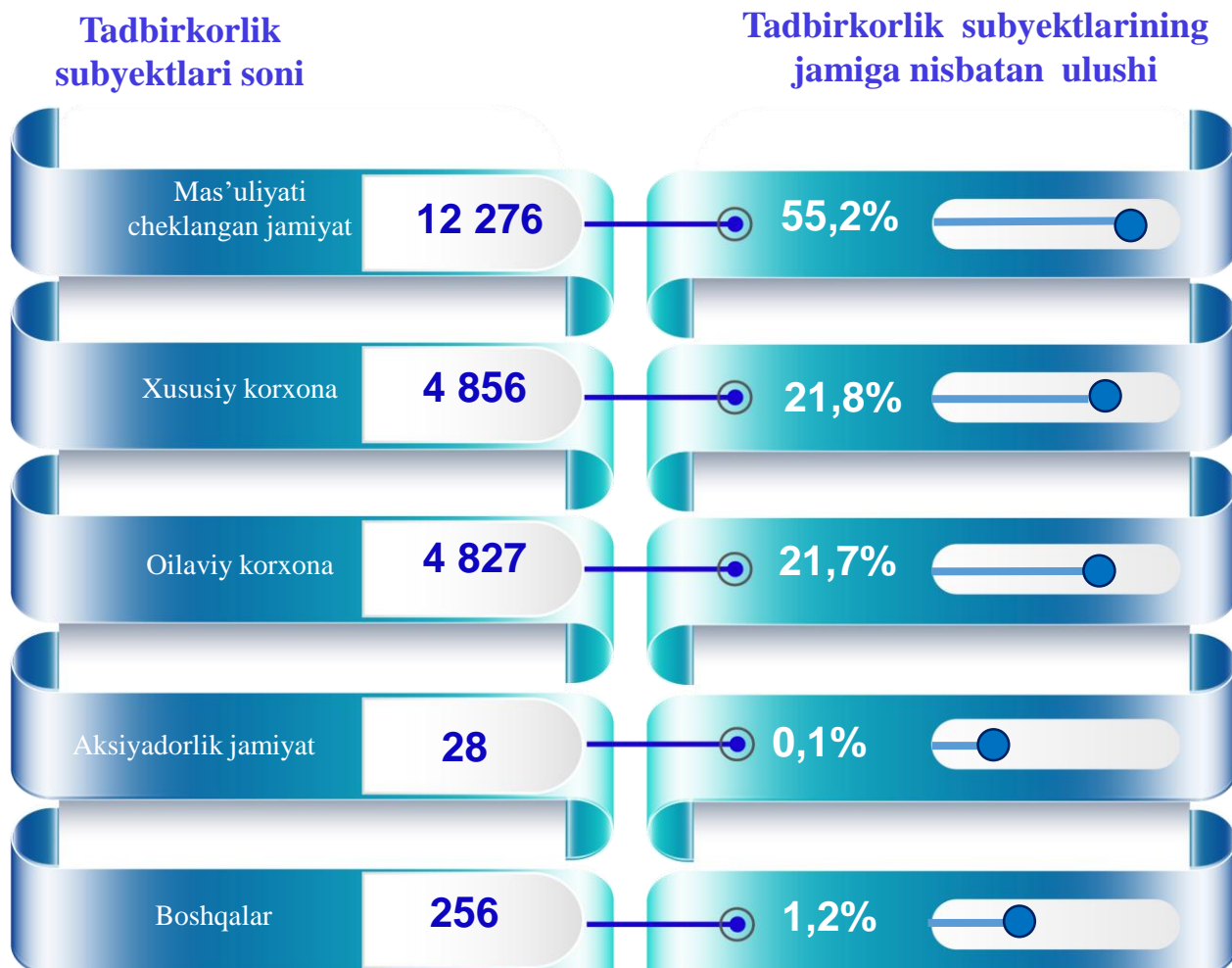
2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni jami viloyatdagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonaning 3,8 foizni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo'nalishlari bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki:

- quruqlikdagi va quvur transporti yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning o'sish sur'ati 106,3 foizni tashkil etdi;
- ombor xo'jaligi va yordamchi transport yo'nalishining o'sish sur'ati 121,1 foizni;
- pochta va kuryerlik yo'nalishi 150,0 foizni tashkil etdi;
- havo transporti yo'nalishida faoliyat yuritayotgan korxonalar va tashkilotlar soni 3,5 baravarga oshdi.

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

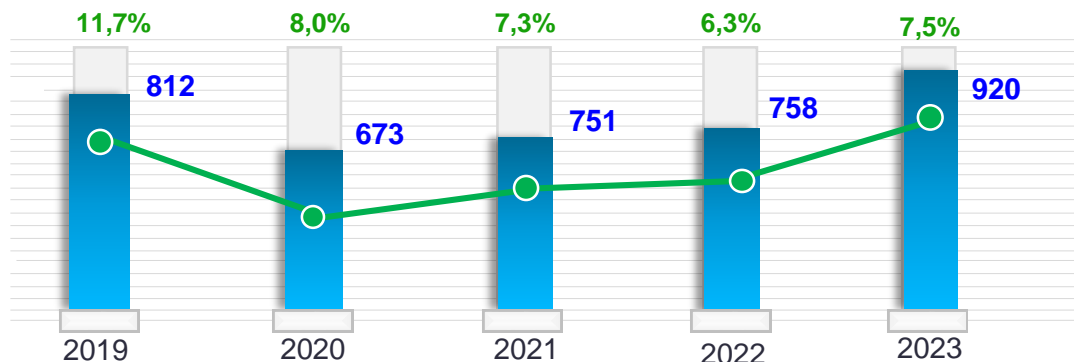
Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

2023- yil yanvar-mart oylarida, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

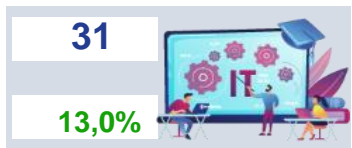
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

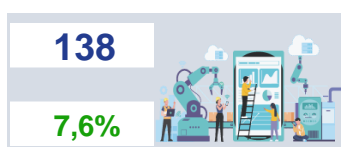
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

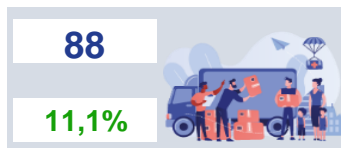
Savdo

Axborot va aloqa

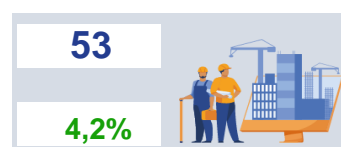
Sanoat

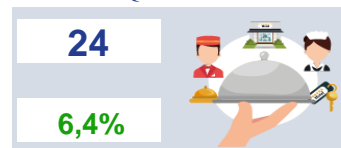
Tashish va saqlash

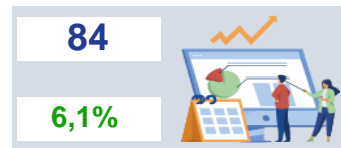
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalar qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

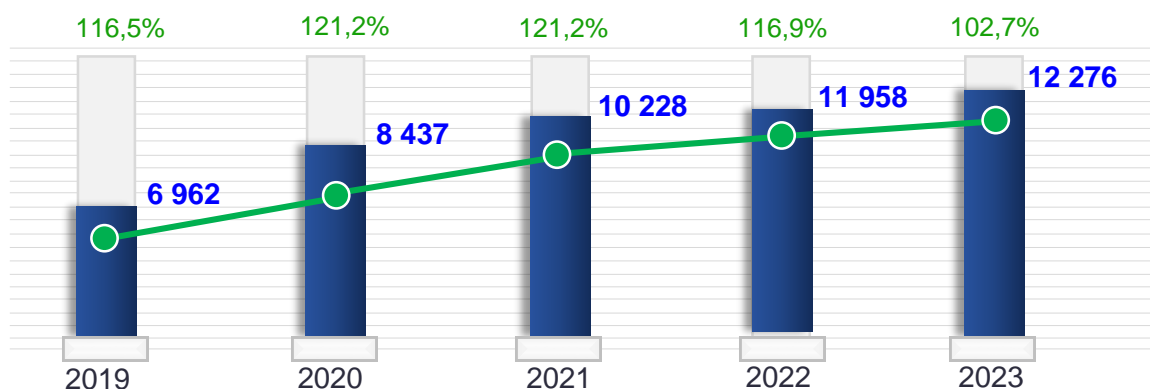
Hududlar kesimida

Urganch sh.	139	Bog'ot t.	67
Hazorasp t.	101	Xiva sh.	55
Qo'shko'pir t.	91	Xiva t.	51
Gurlan t.	81	Xonqa t.	47
Urganch t.	75	Tuproqqal'a t.	34
Shovot t.	74	Yangibozor t.	31
Yangiariq t.	74		

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 22 243 ta tijorat korxonasi va tashkilotlarining 12 276 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar hissasiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

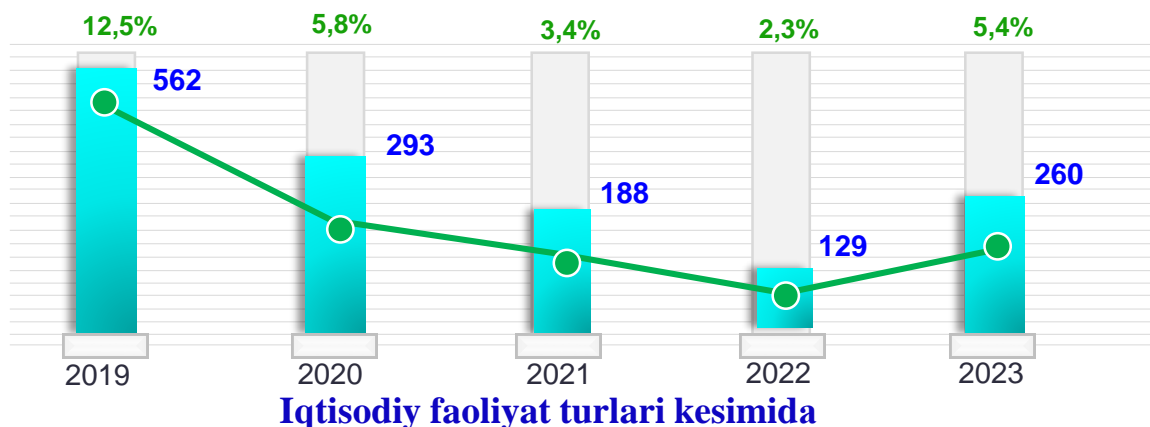
Sohalar kesimida o'sish sur'atlarining tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich axborot va aloqada – 121,4 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – 112,0 foiz, yashash va ovqatlanishda – 111,6 foiz, savdoda – 111,4 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

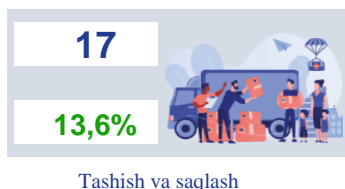
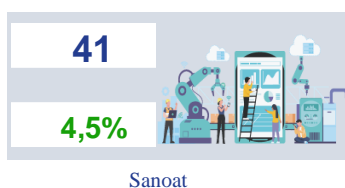
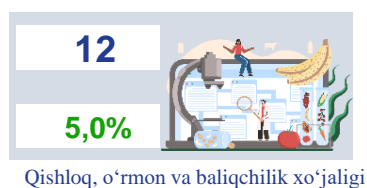
Urganch sh.	2 354	Yangiariq t.	840
Urganch t.	1 204	Bog'ot t.	794
Hazorasp t.	1 092	Xonqa t.	765
Gurlan t.	997	Shovot t.	619
Xiva sh.	989	Tuproqqal'a t.	491
Qo'shko'pir t.	916	Yangibozor t.	372
Xiva t.	843		

2023- yil yanvar-mart oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Xususiy korxonalar – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e'tirof etiladi. Xususiy korxonalar tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxonalar o'z mulkida alohida mol-mulkka ega bo'ladi, o'z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da'vogar va javobgar bo'lishi mumkin.

2023- yil yanvar-mart oylarida savdoda yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 83 taga, sanoatda 19 taga ko'paygan.

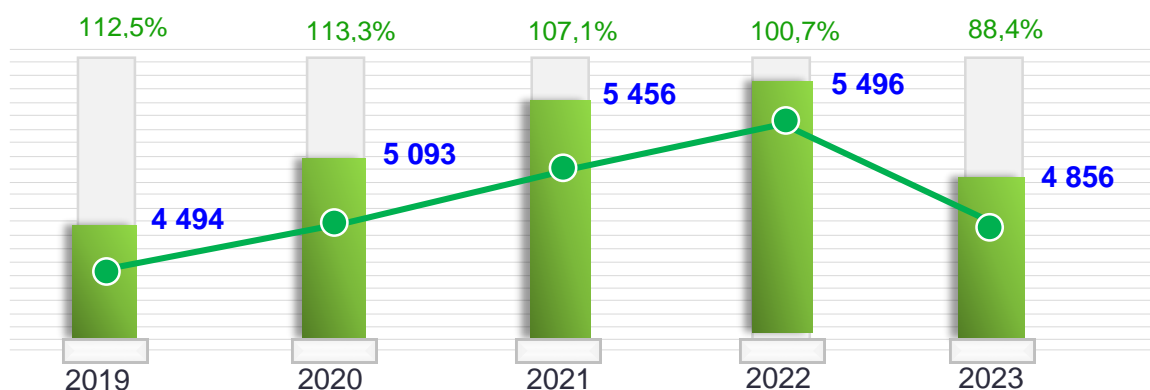
Hududlar kesimida

Shovot t.	117	Gurlan t.	16
Urganch sh.	26	Xonqa t.	12
Qo'shko'pir t.	22	Xiva sh.	6
Yangibozor t.	22	Hazorasp t.	4
Urganch t.	18	Xiva t.	1
Bog'ot t.	16		

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

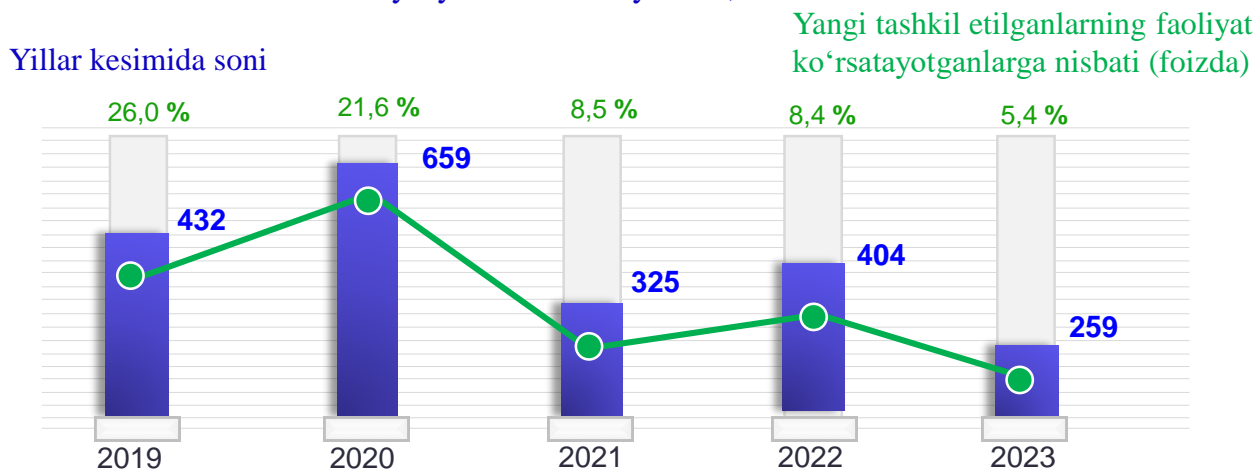
2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar soni 2019- yilning mos davri bilan solishtirilganda 8,1 foizga ko'paygan.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o'sish sur'atlarining 2019-yilning mos davriga nisbatan ko'payishiga tashish va saqlash (137,4 foiz), savdo (133,5 foiz), sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish sohalari (124,0 foiz), tumanlar kesimida esa – Shovot (223,5 foiz), Qo'shko'pir (147,5 foiz), Yangibozor (143,0 foiz), Xonqa (120,7 foiz) tumanlari ta'sir ko'rsatmoqda.

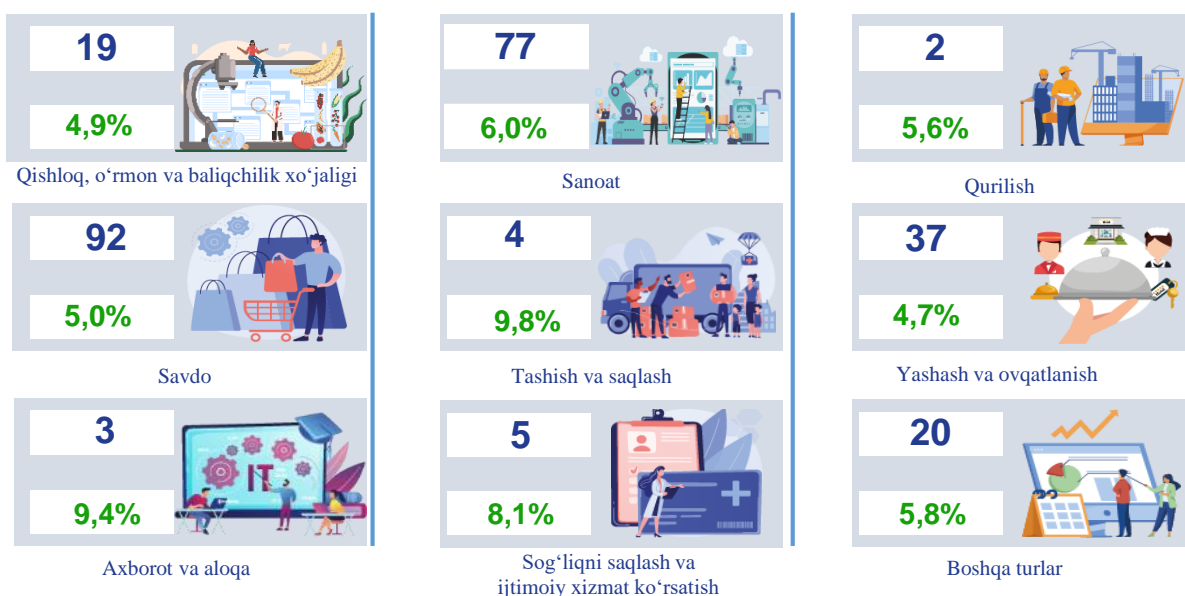
Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 154	Xiva sh.	308
Urganch t.	616	Xiva t.	275
Xonqa t.	495	Bog'ot t.	232
Shovot t.	494	Hazorasp t.	96
Yangibozor t.	399	Yangiariq t.	89
Gurlan t.	341	Tuproqqal'a t.	37
Qo'shko'pir t.	320		

2023- yil yanvar-mart oylarida, birlikda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Oilaviy korxon – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko'rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxon ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo'lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxon ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxon faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

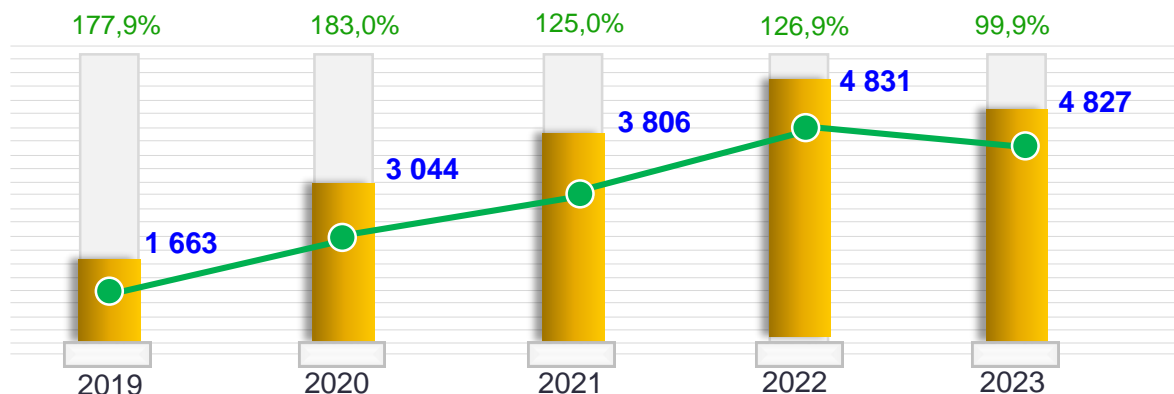
Hududlar kesimida

Urganch t	39	Xonqa t.	16
Shovot t.	35	Yangibozor t.	14
Xiva t.	29	Qo'shko'pir t.	13
Xiva sh.	28	Gurlan t.	7
Bog'ot t.	25	Hazorasp t.	5
Urganch sh.	22	Tuproqqal'a t.	5
Yangiariq t.	21		

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 3 164 taga ko'paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi: savdoda – 430 tadan 1 845 taga (o'sish 1 415 taga), sanoatda – 479 tadan 1 293 taga (o'sish 814 taga), yashash va ovqatlanish – 445 tadan 786 taga (o'sish 341 taga) korxonalar sonining oshishi bilan izohlanadi.

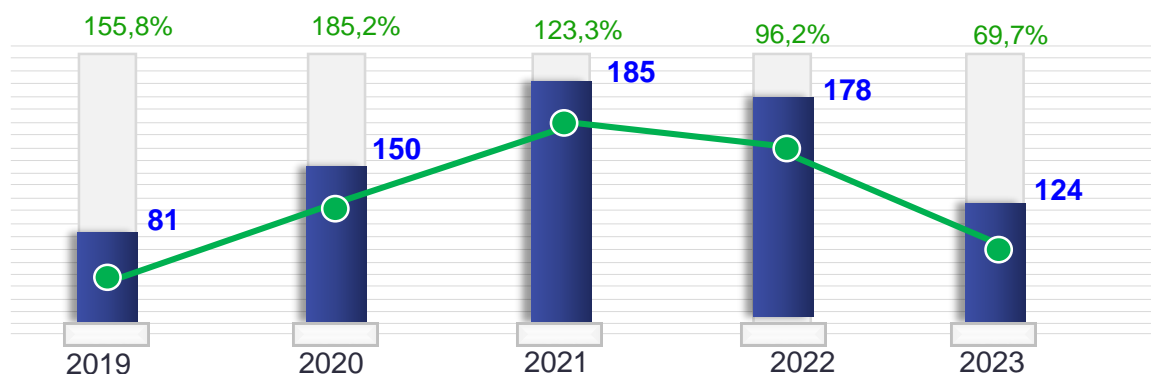
Hududlar kesimida

Urganch t.	628	Yangiariq t.	337
Urganch sh.	603	Shovot t.	333
Xiva sh.	527	Yangibozor t.	285
Xonqa t.	509	Hazoraspt.	139
Qo'shko'pir t.	446	Gurlan t.	122
Bog'ot t.	440	Tuproqqal'a t.	58
Xiva t.	400		

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Keyingi 5 yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 1,6 barobarga oshdi.

Yetakchi o'rinni 124 ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Turkiya Respublikasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 28,2 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Xorazm viloyatiga o'z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 25,8 foiz), Turkmaniston (ulushi 9,7 foiz), Xitoy (ulushi 8,9 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 4,0 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

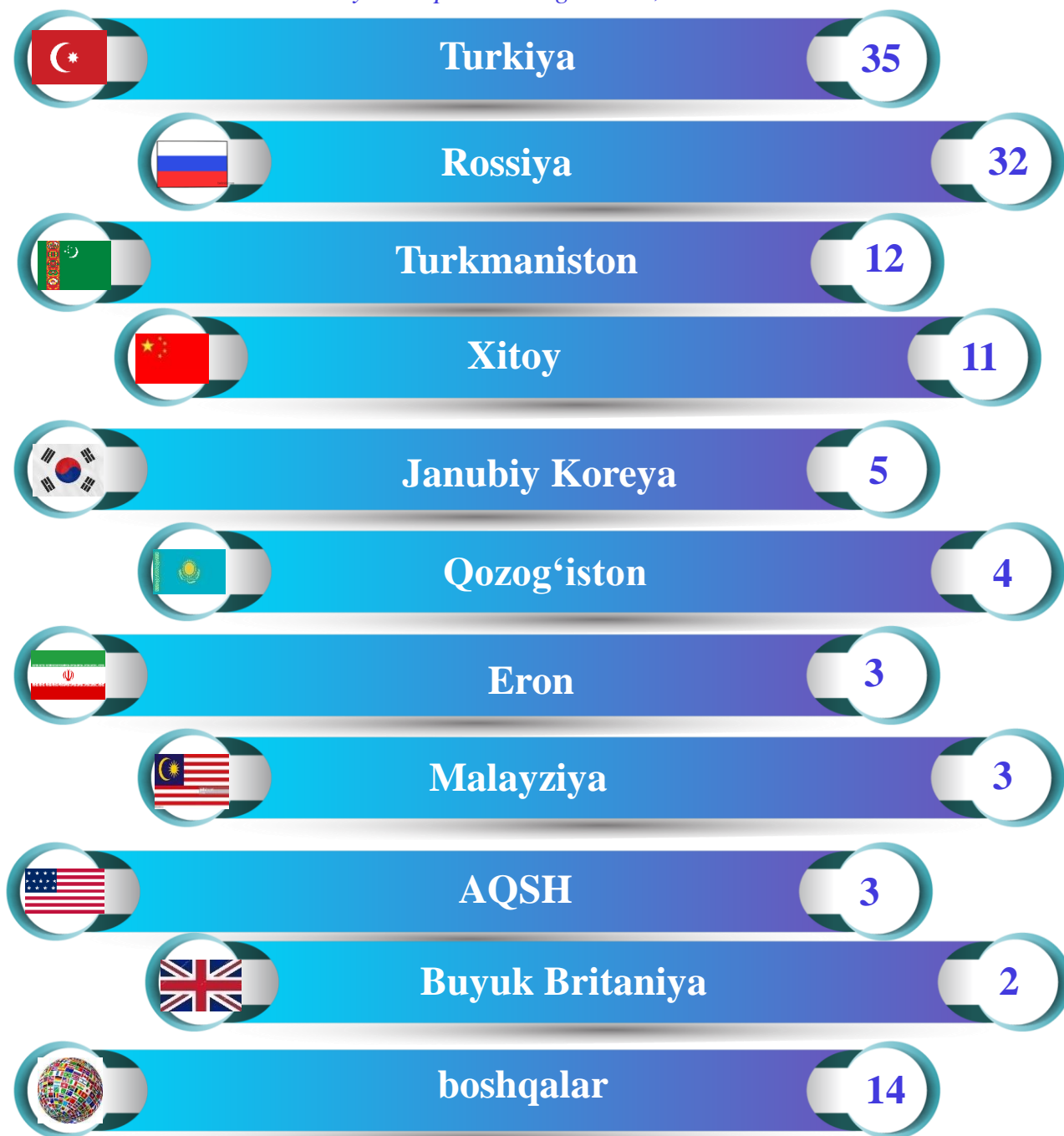
Hududlar kesimida

Urganch sh.	52	Tuproqqal'a t.	6
Xiva sh.	8	Yangibozor t.	6
Gurlan t.	8	Qo'shko'pir t.	5
Xiva t.	8	Yangiariq t.	5
Urganch t.	7	Bog'ot t.	3
Xonqa t.	7	Hazorasp t.	3
Shovot t.	6		

2023- yil yanvar-mart oylarida, birlikda

O'zbekistonda iqtisodiy o'sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo'yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o'sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O'zbekiston hukumati o'z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag'batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko'paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

O'zbekistonning yangi tashqi siyosatining asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo'nalishlariga e'tibor berish, qo'shni davlatlar bilan yaxshi qo'shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg'araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O'zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo'lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag'batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalardan 74 tasi qo'shma korxonalar, 50 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to'g'ri keldi.

*2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda***xorijiy korxonalar****qo'shma korxonalar****24**

Urganch sh.

28**3**

Xiva sh.

5**2**

Bog'ot t.

1**3**

Gurlan t.

5**2**

Qo'shko'pir t.

3**3**

Urganch t.

4**2**

Hazorasp t.

1**4**

Tuppoqqal'a t

2**2**

Xonqa t.

5**1**

Xiva t.

7**1**

Shovot t.

5**2**

Yangiariq t.

3**1**

Yangibozor t.

5

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotni jadal o'zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to'siqlarni bartaraf etishda qat'iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko'payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog'liq.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan axborot-ma'lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrda mavjud bo'lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma'lum bir davrda faoliyat ko'rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro'yxatdan o'tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalar – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo'lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo'limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, soʻralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qoʻyilgan.

Statistik registrlarni yuritish
boʻlimi

Tel.: (62) 22-4-65-11